

ANTONI FEDERICO

Explorant el jardí de les Hespèrides

FUNDACIÓ VALVI

EXPOSICIONS DE MADURESA

L'artista al taller de l'Estrada (Agullana). 2025

Explorant el jardí de les Hespèrides

Enric Tubert

HISTORIADOR DE L'ART

Les arts en general, i les plàstiques en particular, afavoreixen passar de la informació al coneixement, a través de la mirada que ens confereixen sobre el món.

I també ens faciliten avançar cap a la saviesa.

David Bueno *L'art de ser humans*

Rajola terracota. Nimfa. 16,5 x 20,5 cm 1982

Temps enrere quan l'Antoni Federico, en parlar de la seva pròpia obra, deia: “jo sempre he pintat paisatges” algú podia dubtar del sentit d'aquesta frase perquè és evident que des de les obres inicials oscil·lants entre un realisme d'aire clàssic i un surrealisme combatiu i militant fins les seves propostes actuals hi ha hagut una evolució notable que podria fer-nos pensar que també hi ha hagut un canvi en l'objecte de la seva obra.

Segur però que un bon observador pot adonar-se que tot el procés de treball, tota l'evolució de l'obra d'aquest artista singular té un denominador comú que és el d'entendre la seva feina com un camí de recerca, com un intent de donar resposta a certs interrogants que l'estimulen, que el fan encarar-se cada dia amb repte d'entendre millor el món que té al davant, un món que ell sap complex, aparentment indesxifrable, inefable i la via que ell ha triat per fer-ho és la de la pintura.

En aquest intent, Antoni Federico ha anat afinant la mirada i poc a poc s'ha anat endinsant en un univers en el qual tot acaba tenint un aire de partitura musical, de document xifrat que costa de llegir perquè fa referència a conceptes en constant revisió per part de la física i de la matemàtica. Unes propostes en les quals la figuració clàssica sovint cedeix el seu lloc a una abstracció plena de moments amb exercicis de *trope-l'oeil* que obren la porta a perspectives complexes, a universos d'aire futurista resoltes a vegades amb una artificiositat barroca. Ell sap molt bé com és de certa l'afirmació de David Bueno, “no hi pot haver abstracció sense conèixer les formes concretes i sense recordar-les” i per això ha dedicat tota la seva vida a la recerca d'aquest coneixement.

Cap nimfa. Escultura terracota. 40x11x18 cm. 1985

En mitologia, el Jardí de les Hespèrides se sol presentar com un lloc situat més enllà dels límits coneguts. Aquest jardí seria un espai en el qual només s'aventuraven aquells herois que buscaven la immortalitat. I això era així perquè allà hi vivien les nimfes Hespèrides i allà hi havia l'arbre de la vida un arbre molt especial ja que produïa les “pomes d'or”, les quals atorgaven la immortalitat. Aquestes pomes eren un regal que la Terra havia fet a Hera quan es va casar amb Zeus. Qui volia intentar obtenir aquestes pomes havia d'enfrontar-se al temut Ladó, un drac amb cent caps que vigilava el jardí.

Convertit o envestit en una mena d'Hèracles contemporani Federico fa més de cinquanta anys que es tanca cada dia al seu taller i explora noves vies per accedir a aquest espai que és el del coneixement d'allò que encara ningú ha sabut explicar i ho fa convençut que ens cal desenvolupar una predisposició més gran a l'ambigüitat i a explorar la incertesa. Amb les seves propostes, de fet, ens convida a superar la literalitat del món que ens envolta.

Vint anys després de la seva darrera exposició a la Fundació Valvi el desembre de 2004 i gener del 2005, en aquesta ocasió s'ha volgut per una banda posar en valor el particular procés d'estudi i tractament de la figura humana que ha seguit Federico i per altra banda mostrar alguna de les seves darreres peces fetes sobre fusta i que posen en qüestió els límits dels gèneres artístics i dificulten decidir quin és el gènere al qual pertanyen i ens fan replantejar els límits entre pintura i escultura.

De fet són moltes les veus de crítics que en referir-se a l'obra de Federico han insistit en aquesta dificultat per etiquetar-lo i en la seva capacitat per endinsar-se en el món del collage, de l'experimentació i de concebre la seva obra com un tot en constant creixement i transformació.

Així el 1990 Jaume Fàbrega afirmava: *Antoni Federico manté, irreductible, aquesta flama de les formes sense codis encaixonats, de les combinacions de materials que diuen alguna cosa nova, dels cromatismes que flueixen sense massa deutes amb els paràmetres establerts.*

Àlex Susana, per la seva banda el 1991 deia: *L'obra d'Antoni Federico és arriscada, trasbalsadora, lúdica. Ens trobem davant d'algú per a qui és una proposta total, una forma de vida. I cada quadre, en conseqüència, un acte. La pintura com a acte, com a procés de recerca en què constantment ens perdem i retrobem. Cada quadre una aventura de risc, del desconegut, de l'imprevist.*

El 1993 John Gilbert en un text titulat *Geometria i gestualitat* deia sobre Federico: *No deixa de sorprendre per la manera sobtada amb la qual permet que l'obra salti en noves direccions, abandonant en un instant preceptes que havia seguit durant molt temps. L'impuls de confondre, per una part, i, per altra, d'acceptar que l'art envaeixi tant la vida com l'experiència i*

l'espai vital, constituïria la força motriu de les energètiques construccions exposades aquí.

Amb molt bon criteri, el 2011 Eudald Camps comentava: *En darrera instància, si existeix alguna característica unànimement compartida pels treballs de Federico, aquesta és l'absoluta organicitat: tant si es tracta de pinzellades alliberades o de traces de dibuix contundent com d'objectes incorporats ... el que resta és una cosmovisió particularíssima i una sintaxi que li és exclusiva i que ell articula fidel a uns principis que podem intuir com a completament autàrquics.*

Capacitat per despertar nous continguts a partir de combinacions de materials de manera absolutament heterodoxa; entendre la feina i la pròpia vida com una aventura, com un joc de perdre's i retrobar-se; voluntat de mostrar d'on ve, quins són els seus referents artístics; capacitat per establir uns preceptes artístics que mentre són útils es mantenen i que quan deixen de ser-ho s'abandonen per saltar a una nova direcció; una autarquia total en la creació d'una obra amb una cosmovisió particular i una sintaxi exclusiva...

Tots aquests i molts altres són aspectes destacables en el treball d'aquest nou Hèracles que cada dia s'aixeca amb la voluntat i el compromís de tancar-se al seu estudi de l'Estrada per abordar l'enèsim intent de vèncer el drac Ladó, -que no és altre que el perill de la rutina, la pèrdua de l'esperit de recerca i de la curiositat per tot allò que l'envolta i les lleis que regeixen el cosmos- i entrar al Jardí de les Hespèrides amb l'objectiu d'aconseguir alguna d'aquelles pomes d'or que li poden conferir la possibilitat de fer una obra capaç de resistir el pas del temps, d'esdevenir mereixedora de ser recordada perquè suposa un pas més cap a la saviesa.

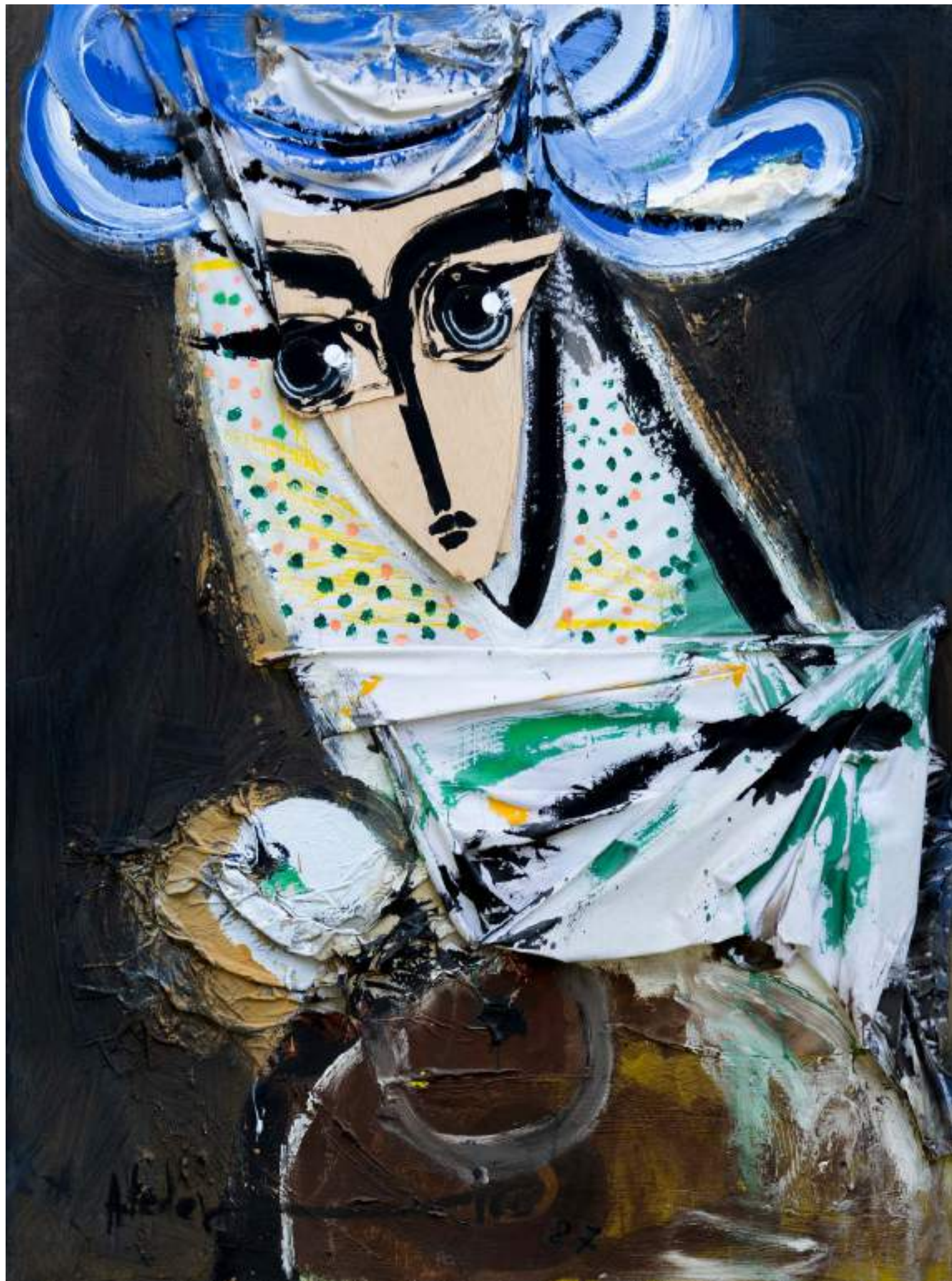

Perfil cap ninfa. Acrílic sobre fusta. 18 x 12,5 cm. 1986

Nimfes blaves. T/mixta sobre paper. 35 x 32 cm. 1986

Cap dona. T/ mixta i collage tèxtil. 130 x 98 cm. 1987

Cap primitiu. T/mixta sobre paper. 100 x 70 cm. 1992

La poeta. Grafit sobre paper. 35,5 x 31 cm . 1992

Dona del renaixement. Grafit sobre cartró 21 x 15 cm. 2017

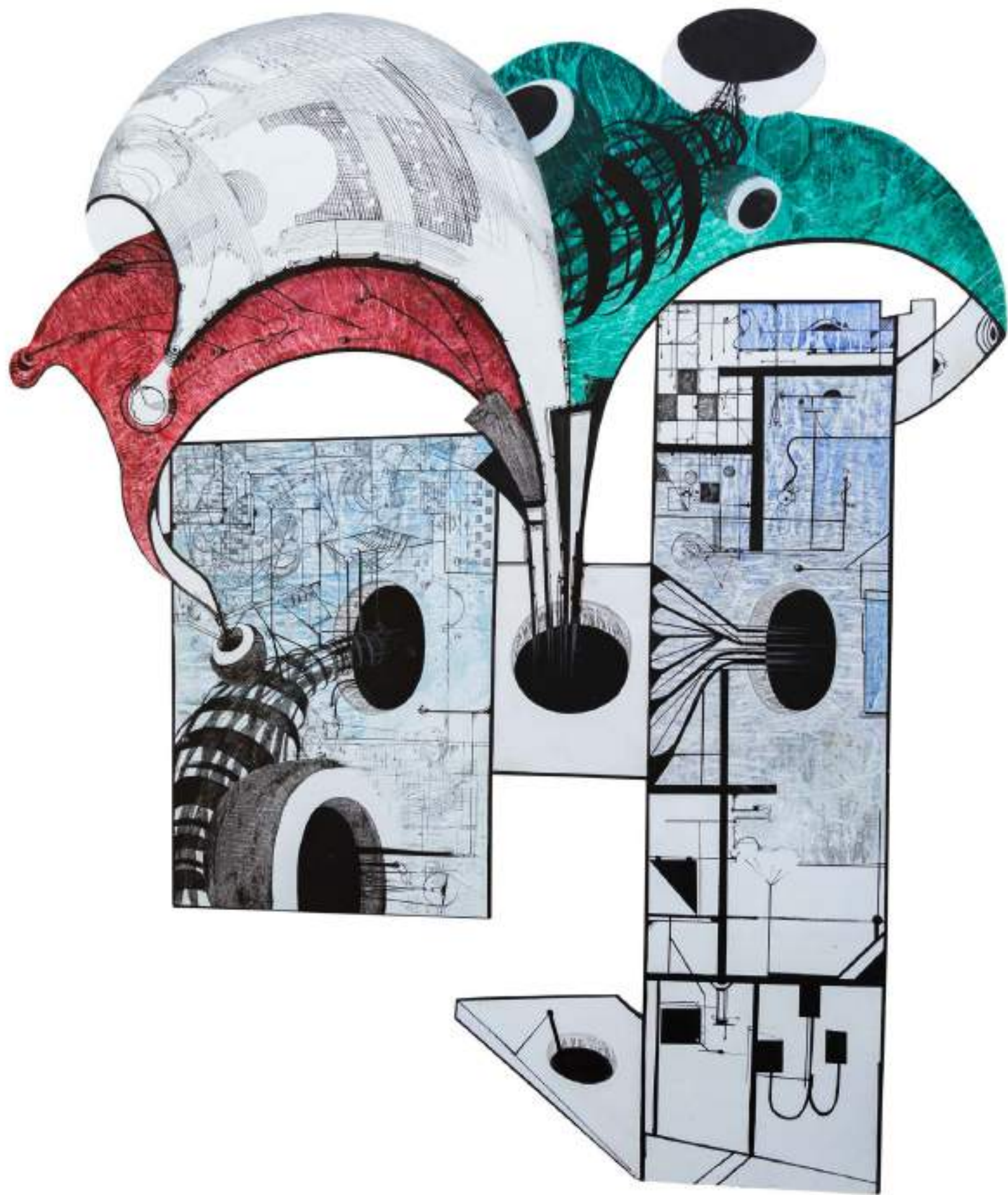

L'artista i la model. Grafit sobre paper. 21 x 30 cm 2019

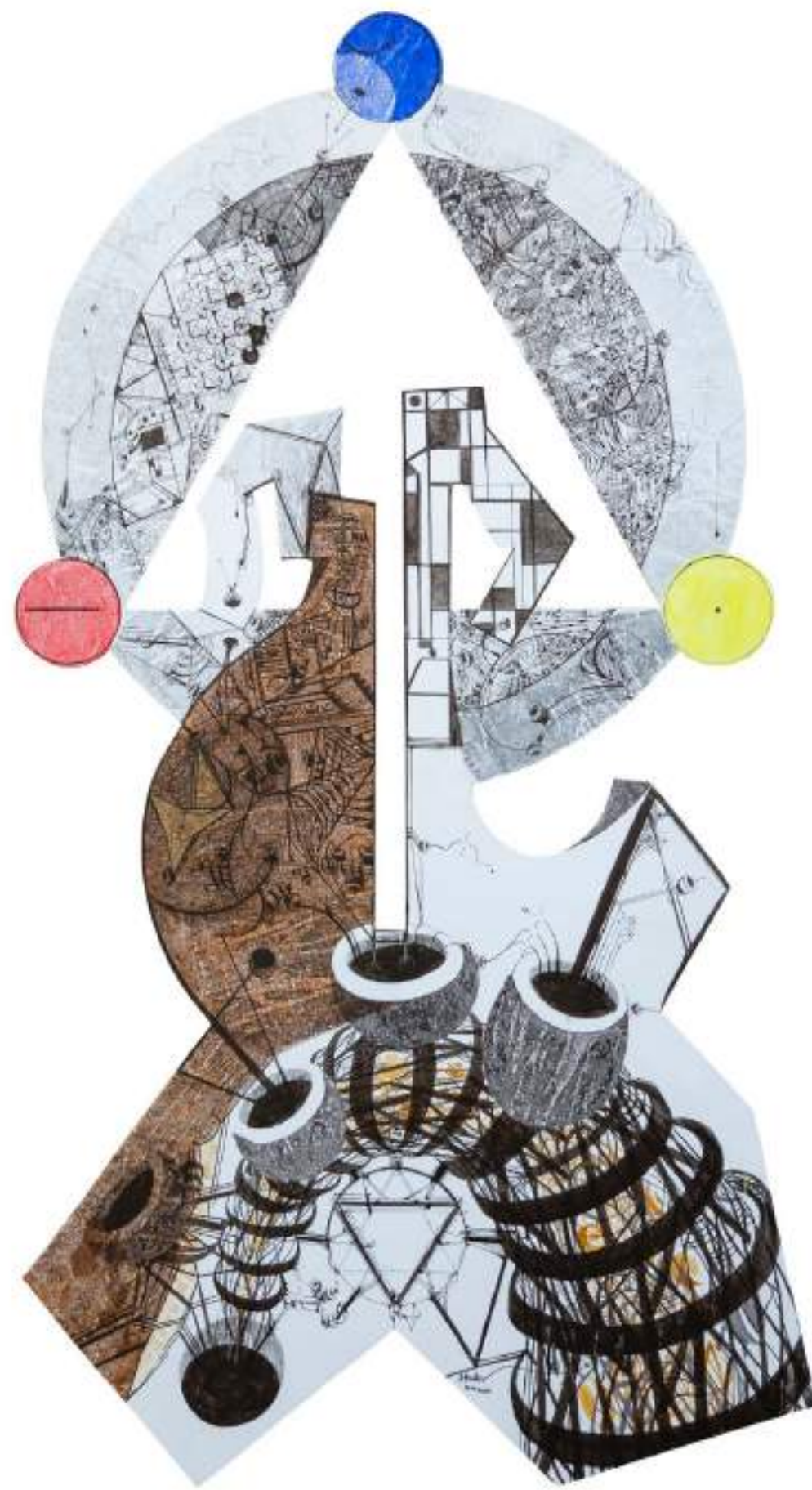

Ull còsmic. Grafit sobre paper. 60 x 70 cm. 2024

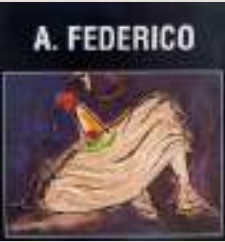
S/ títol. Acrílic i mixta sobre fusta. 225 x 117 cm. 2024

L'artista al taller de l'Estrada (Agullana). 2025

ANTONIO FEDERICO Agullana, Alt Empordà, 1950

Principals exposicions El 1974 fa la seva primera exposició, a la Galeria Vallès de Figueres.

1990 *A. Federico*
Casa de Cultura Les Bernardes, Salt

1992 *A. Federico. Pintures*
Fontana d'Or, Girona

Figura i punts taronges
Tècnica mixta amb collage
de fustes, 81x60 cm

1991 *A. Federico*
Galeria Avinyó, Perelada

Revisió de Les Meninas
Tècnica mixta sobre cartró, 174x122 cm

1991 *A. Federico*
Galeria Brok, Barcelona

Paisatge urbà
Tècnica mixta i collage sobre tela, 81x60 cm

2000 *A. Federico*
Casa de Cultura Les Bernardes, Salt

2004-2005 *Antonio Federico*
Fundació Valvi, Girona

Instal·lacions recents

2016 *Desbordar els límits*
Instal·lació a la Llotja del Tint, Banyoles

2018 *Buidar el buit*
Exposició a Can Laporta, La Jonquera

2022 *Creuar el llindar*
Convent de Sant Agustí, Castelló d'Empúries

2024 *A flor de terra*
Instal·lació a l'església de Santa Maria
de l'Estrada, Agullana

DE L'1AL 31 DE JULIOL DE 2025

EXPOSICIONS DE MADURESA

ANTONI FEDERICO *EXPLORANT EL JARDÍ DE LES HESPÈRIDES*

DARRERES EXPOSICIONS:

- 122. *DES DEL PRIMER BLAU. DE MOSES I BALMES. EL PAISATGE.* IGNASI ESTEVE
- 123. *R-I-P. REBORN IN POWER. EN CLAU FEMENINA.* TORRENT PAGÈS
- 124. *RERE LA DESFERRA HI HA.* NARCÍS COSTA I EMMA ALCALÀ
- 125. *D'UN CAU A UN PALAU.* JAUME GELI
- 126. *EXTRACTS_OME.* MARC CORVILLO
- 127. *LA MEMÒRIA DELS ARBRES.* TEO ORTIZ
- 128. *FUGACITAT.* JOAN OLTRA
- 129. *RETORNS.* EVA LLORENS
- 130. *PARALITÚRGIES.* ANTONI MADUEÑO RANCHAL
- 131. *IDEES SILENCIADES.* MIKE DUFF, QUIM MASSANA, FIONA MORRISON I MICHELLE WILSON
- 132. *AL REGNE DE JAUME FAIXÓ*
- 133. *EXPLORANT EL JARDÍ DE LES HESPÈRIDES.* ANTONI FEDERICO

 FUNDACIÓ VALVI

Gran Via Jaume I, 42 bis · 17001 Girona
Tel. 972 22 65 27 · www.fundaciovalvi.cat

HORARI:

- DE DILLUNS A DIVENDRES DE 17 A 20 H
- DISSABTE D'11H A 13H, I DE 17 A 20 H
- FESTIUS TANCAT

EDITA Fundació Valvi
DIRECCIÓ Maguí Noguer i Germina Bastardas
DISSENY GRÀFIC Jaume Geli
FOTOGRAFIA Clara Peix
IMPRESSIÓ Palahí
Dip. Leg. GI-1175-2025